

Mobiele telefoons en devices in de school

Aeres VMBO en Aeres Pro

AERES
VMBO

Versiebeheer

Titel	Mobiele telefoons en devices in de school
Versienummer	12-02-2024 - versie 1.1
Vastgesteld door	Instellingsdirectie Aeres VMBO en MBO
Besproken	TL-overleg 14-12-'23, DO 11-01-'24, COUR 22-01-'24
Documentbeheer	Stafdienst Onderwijs & Kwaliteit
Herzien voor	1-9-2027

Voorwoord

Tegenwoordig zijn mobiele telefoons een essentieel onderdeel van ons dagelijks leven. Ze bieden toegang tot informatie, verbinden mensen en vormen een belangrijk hulpmiddel in de moderne maatschappij. Er is echter een groeiende discussie over de rol van mobiele telefoons in het klaslokaal. Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft in reactie op de [motie Peters/Beertema](#) gesprekken gevoerd met leerlingen, ouders, wetenschappers, docenten, schoolleiders en besturen. Tijdens de gesprekken hebben docenten, wetenschappers, ouders en leerlingen aangegeven dat zij behoefte hebben aan duidelijke, uitvoerbare en goed onderbouwde afspraken met betrekking tot het gebruik van mobiele telefoons en andere apparaten in het klaslokaal.

Alle betrokken partijen benadrukken het belang van een leeromgeving waarin leerlingen zich kunnen concentreren en betrokken kunnen zijn. Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat niet-educatief gebruik van mobiele telefoons hier afbreuk aan doet. Vooral sociale media en andere niet-educatieve apps leiden af van de lesstof en verstoren sociale interactie in de klas. Om deze reden hebben OCW, de VO-raad, SPVMBO, de Pro-raad, AOb, CNV onderwijs, FvOV, Ouders en Onderwijs en LAKS gezamenlijk de volgende afspraak gemaakt:

Mobiele telefoons en andere devices zijn niet toegestaan in de klas, tenzij ze educatief worden gebruikt tijdens de les.

Deze afspraak geldt voor het voortgezet onderwijs. Met deze nationale afspraken willen de eerder genoemde partijen duidelijke grenzen stellen aan het gebruik van mobiele telefoons in het klaslokaal. Leerlingen hebben recht op een optimale leeromgeving zonder onnodige afleiding.

De gezamenlijke ambitie is dat alle scholen beleid implementeren op basis van het uitgangspunt "nee, tenzij". In dit document licht Aeres VMBO toe op welke manier onze locaties invulling geven aan deze sectorafpraak.

Inhoud

1	Locatiebeleid mobiele telefoons en devices	5
1.1.	Algemeen	5
1.2.	Varianten locatiebeleid	5
2	Toelichting	6
2.1.	Wettelijk kader	6
2.2.	Naleving	6
2.3.	Juridische aspecten	6
2.4.	Overige informatie	7

1 Locatiebeleid mobiele telefoons en devices

1.1. Algemeen

- We gebruiken de laptop voor digitale educatieve toepassingen.
- Media-wijsheid en digitale geletterdheid zijn onderdeel van basisvaardigheden, er is dus wel les in en over het gebruik van ICT, office-programma's, internet(bronnen) gebruiken en beoordelen, de invloed van sociale media, etc.
- Binnen Aeres VMBO werken we met drie varianten in de uitwerking van de sectorafspraken *'Geen mobiele telefoons en devices, tenzij deze educatief worden ingezet'*. Alle varianten zijn gericht op het waarborgen van een afleidingsvrije leeromgeving, maar bieden verschillende niveaus van beperkingen op het gebruik van mobiele telefoons tijdens de schooldag.
- In het kader van de veiligheid van individuele leerlingen is maatwerk mogelijk.
- Dit beleid benoemt specifiek de mobiele telefoon, maar geldt ook voor een smartwatch of ander device dat op dezelfde wijze afleidt met notificaties, berichten, etc.

1.2. Varianten locatiebeleid

1. **De mobiele telefoon blijft thuis of wordt opgeborgen in de kluis tijdens de gehele schooldag, inclusief de pauzes.**
Deze maatregel is bedoeld om een afleidingsvrije leeromgeving te waarborgen, de focus van de leerlingen te bevorderen en momenten van ontspanning te creëren.
2. **De mobiele telefoon blijft thuis of wordt opgeborgen in de kluis tijdens de schooldag, met uitzondering van de pauzes.**
Deze maatregel is bedoeld om een leeromgeving te creëren waarin leerlingen ongestoord kunnen leren en docenten ongestoord les kunnen geven, terwijl tijdens de pauzes leerlingen een eigen keuze maken over het gebruik van de mobiele telefoon.
3. **De mobiele telefoon staat uit of in de vliegtuigstand, is opgeborgen in de telefoentas/het telefoonhotel van het betreffende lokaal en wordt alleen op aanwijzing van de docent gebruikt.**
Deze maatregel biedt de mogelijkheid voor educatief telefoongebruik wanneer nodig, terwijl niet-educatief gebruik wordt beperkt.

Aeres VMBO	Met ingang van 1 januari 2024 geldt de volgende schoolregel betreffende het gebruik van mobiele telefoons:
Almere	Variant 2
Buitenpost	Variant 3
Ede	Variant 1
Emmeloord	Variant 3
Emmeloord PrO	Variant 2
Heerenveen	Variant 2
Leeuwarden	Variant 2 toewerkend naar 1
Lelystad	Variant 3
Maartensdijk	Variant 1
Nijkerk	Variant 3
Sneek	Variant 2
Velp	Variant 1

2 Toelichting

2.1. Wettelijk kader

- Het uitgangspunt is geen mobiele telefoons of andere devices in de klas, tenzij sprake is van educatief gebruik in de les. Onder educatief gebruik wordt verstaan dat (enkel) in specifieke lessen deze devices gebruikt kunnen worden, als dat ten dienste staat van de in die les beoogde leerdoelen van leerlingen. Voor niet-educatief gebruik is op basis van dit uitgangspunt geen ruimte (zoals het individuele gebruik van sociale media).
- OCW en bestuurlijke partners baseren deze stelregel op het wetenschappelijk bewijs voor de schadelijke effecten van mobiele telefoons voor concentratievermogen en leerprestaties van leerlingen.
Devices kunnen in specifieke gevallen – wanneer goed geïncorporeerd in de les - ook voor verrijking van het onderwijsproces zorgen. (Enkel) voor dergelijk gebruik in de klas is het gebruik van deze devices verantwoord.
- Het gezamenlijke doel is een cultuurverandering die ten dienste staat van het pedagogisch klimaat in de klas.
- In het kader van de veiligheid van individuele leerlingen is maatwerk mogelijk.

2.2. Naleving

Natuurlijk zullen leerlingen zijn die zich verweren tegen de afspraak om hun telefoon thuis of in de kluis te moeten achterlaten. Daarover hebben we geen illusies. Toch is het van belang dat we hierin blijven focussen op wat leerlingen nodig hebben om goed tot ontwikkeling en tot leren te komen, namelijk een telefoonvrije leeromgeving. Dat vraagt een collectieve aanpak bij de handhaving van deze afspraak. Immers, een afspraak die bij de ene docent of medewerker niet geldt, maar bij de ander wel is geen afspraak. Bovendien schaadt inconsistent medewerkersgedrag het pedagogisch en didactisch schoolklimaat van de school.

Om tot handhaving van de regel te komen, is op de school een escalatieladder afgesproken.

2.3. Juridische aspecten

- Collega's mogen telefoons innemen, maar alleen onder schooltijd (Algemene Klachtencommissie 2008).
- Telefoons innemen mag alleen als in de schoolgids staat dat deze maatregel wordt genomen als een leerling zich niet aan de schoolregel over mobiele telefoons houdt, en als de leerling de mogelijkheid heeft om tegen het besluit in beroep te gaan.
- Een collega mag een telefoon nooit van een leerling afpakken, maar hem wel innemen door ernaar te vragen en de telefoon zelf te laten overhandigen. Als de leerling blijft weigeren, kan de collega de leerling uit de les verwijderen of in het uiterste geval de teamleider erbij halen (deze kan dreigen tot schorsing over te gaan).
- De docent mag nooit op de telefoon van de leerling kijken en zoeken, of de leerling dwingen zijn telefoon te ontgrendelen zodat hij erop kan kijken.
- Als een telefoon wordt ingenomen, is de school verantwoordelijk voor het opbergen van een telefoon en het later weer onbeschadigd/ in dezelfde staat als bij inname weer terug te geven.

2.4. Overige informatie

- Bij digitaal pesten, o.a. via social media, grijpt de school in volgens het anti-pestbeleid.
- Een pauze is voor je brein pas een pauze als deze schermvrij is (uit: van brokkelbrein naar focus)
- Sociale media hebben bij 80% van de jongeren geen meetbare sociaal-emotionele effecten, op 10% van de jongeren hebben sociale media een negatief effect op het welbevinden, bij 10% van de jongeren hebben sociale media een positief effect op het welbevinden. (uit: schoolbeleid voor smartphones, kennisnet)

Boeken:

- Van Brokkelbrein naar Focus, *Gerjanne Dirksen en Gertie Verreck*
- Korte lontjes, *Hans Kaldenbach*

Links:

- [Mobiele telefoons niet toegestaan in de klas | Voortgezet onderwijs | Rijksoverheid.nl](#)
- [Schoolbeleid voor smartphones \(kennisnet.nl\)](#)

Webinar over hoe de richtlijn tot stand is gekomen:

Er zijn rondetafelgesprekken gevoerd. Er is vanwege de snelheid gekozen voor een landelijke afspraak i.p.v. een verbod. Een tiental organisaties zijn tot de richtlijn gekomen.

Uitgangspunt: Leerlingen hebben recht op een optimale leeromgeving zonder onnodige afleiding

Richtlijn: Smartphones worden in de klas alleen voor educatieve doeleinden gebruikt

Afspraak: Scholen hebben op 1 januari beleid gericht op het terugdringen van afleiding van smartphones

Voor het onderwijs betekent dit:

- Leraren, ouders en leerlingen moeten betrokken worden
- Zorg voor schoolbreed beleid
- MR heeft instemmingsrecht op schoolplan en schoolreglement
- Uitzonderingen voor individuele leerlingen blijven mogelijk.
Er komt geen lijst met mogelijk uitzonderingen
- Landelijk wordt er door OCW gemonitord en geëvalueerd.

[Smartphones in de klas - vragenuur](#)

© Stichting Aeres Groep. Alle rechten
voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt in enige
vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige
andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van Aeres.

Postbus 245, 6710 BE Ede
Bovenbuurtweg 27, 6717 XA Ede
088 020 7020
aeresvmbo.nl
vmbo@aeres.nl